

Témy slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie v oblasti regulácie finančného trhu

Slovenská republika sa prvého júla tohto roku stala po prvýkrát v histórii predsedajúcou krajinou Rady EÚ, jednej z troch hlavných inštitúcií Únie. Medzi jej hlavné úlohy patrí formovanie legislatívy EÚ, koordinovanie spoločných politík a hľadanie zhody na najdôležitejších politických otázkach tak medzi štátmi, ako aj medzi inštitúciami. Predsedať Rade znamená prebrať polročné žezlo jednej z najdôležitejších úloh, ktoré členstvo v EÚ prináša. Predsednícka krajina vedie a koordinuje zasadnutia na všetkých úrovniach, od expertnej až po ministerskú, čo zahŕňa dovedna až do 200 pracovných skupín.

Slovenské predsedníctvo predstavuje obrovskú výzvu, keďže prichádza v čase, keď Európska únia čelí viacerým hrozbám až existenčného charakteru. Jedným z nich je hrozba medzinárodného terorizmu. Teroristické útoky na viacerých miestach v Európe zintenzívnili snahu o hľadanie efektívnych riešení, pokiaľ ide o vnútornú bezpečnosť. Aj napriek potrebe zabezpečenia bezpečnosti občanov EÚ bude potrebné hľadať také riešenia, ktoré by nesmerovali k obmedzovaniu štandardu ľudských práv a slobôd.

Za posledné roky je najviac pertraktovanou témou problematika nelegálnej migrácie, pričom názory na riešenie tohto problému sa v rámci jednotlivých členských štátov zásadným spôsobom líšia. Práve dopad migračnej krízy a určitá neschopnosť hľadať riešenia zohľadňujúce národné špecifiká podporili vo viacerých členských štátoch euroskeptické politické platformy a do značnej miery akcelerovali diskusie o fungovaní samotného Spoločenstva. Najmä výsledky referenda, v ktorom sa občania kladne vyjadrili k otázke vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej Únie, na jednej strane spôsobili zemetrasenie tak v politických, ako aj finančných kruhoch a na druhej strane zásadným spôsobom ovplyvnia témy slovenského predsedníctva.

V neposlednom rade treba upozorniť na stále pretrvávajúci dopad hospodárskej a finančnej krízy. Európska ekonomika dosahuje veľmi nízke prírastky HDP a viaceré členské štáty zápasia so stagnáciou či dokonca ekonomickým prepadom. Tento problém ešte zvýraznili turbulencie na finančných trhoch spôsobené výsledkami britského referenda.

Práve hľadanie takých riešení, ktoré budú znižovať mieru neistoty a mobilizovať k súdržnosti a dlhodobu udržateľným riešeniam, budú najväčšou výzvou slovenského predsedníctva v Rade EÚ.

Slovenské predsedníctvo si za svoje priority v oficiálnej stratégii, zohľadňujúc dohodu predsedníckeho tria (Holandsko, Slovensko a Malta), vybralo: hospodársky silnú Európu, udržateľnú migračnú a azylovú politiku, globálne angažovanú Európu a v neposlednom rade moderný

jednotný trh. Práve jednotný trh sa považuje za najväčší úspech Európskej únie. Víziou slovenského predsedníctva je preto ďalší rozvoj zjednocujúcich projektov, akými sú napr. energetická únia, či jednotný digitálny trh.

Z pohľadu kompetencií Národnej banky Slovenska sú, prirodzene, dôležité tie témy, na ktorých už dlhodobo spolupracuje s Ministerstvom financií SR. Počas slovenského predsedníctva budeme participovať na diskusiách týkajúcich sa vytvorenia únie kapitálových trhov, dobudovania bankovej únie s dôrazom na jej druhý a tretí pilier a na zjednodušenie pravidiel Paktu stability a rastu. V rámci boja proti terorizmu sa zameriame na problematiku prania špinavých peňazí. V poisťovníctve budeme podporovať snahu o skvalitnenie regulácie v oblasti povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za vedenie motorového vozidla, aj vo svetle rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. V nadväznosti na tieto témy očakávame pokračovanie rokovaní v nasledujúcich oblastiach:

EURÓPSKY SYSTÉM OCHRANY VKLADOV A BANKOVÁ ÚNIA

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie č. 806/2014 s cieľom vytvoriť európsky systém ochrany vkladov (ďalej len „návrh nariadenia“) predpokladá vytvorenie európskeho systému ochrany vkladov (European Deposit Insurance Scheme – EDIS) ako tretieho piliera bankovej únie v troch po sebe nasledujúcich fázach: systém zaistenia prostredníctvom EDIS pre zúčastnené vnútroštátne systémy ochrany vkladov v prvom období troch rokov, systém spolupoistenia prostredníctvom EDIS pre zúčastnené vnútroštátne systémy ochrany vkladov v druhom období štyroch rokov a plné poistenie prostredníctvom EDIS pre zúčastnené vnútroštátne systémy ochrany vkladov v stabilnom stave. Právnym základom navrhovaného nariadenia je článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý umožňuje prijímať opatrenia na aproximáciu vnútroštátnych ustanovení so zameraním na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

Návrh nariadenia obsahuje najmä popis samotných fáz systému EDIS, spôsob financovania európskeho fondu ochrany vkladov (Deposit Insurance Fund – DIF) a definovanie jeho cieľových úrovní. EDIS má spravovať Jednotná rada pre riešenie krízových situácií zriadená článkom 42 nariadenia č. 806/2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie č. 1093/2010 (ďalej len „jednotná rada“). Jednotná rada je zároveň vlastníkom DIF. Fond použije len s cieľom poskytnúť finančné prostriedky a pokryť straty v prospech zúčastnených systémov ochrany vkladov v rôznych fázach uvedených vyššie.

Návrh nariadenia zverejnila Európska komisia 24. novembra 2015. Jej iniciatíva vychádza zo správy piatich predsedov z 22. júna 2015, podľa ktorej má EDIS vyriešiť problémy národných systémov ochrany vkladov, predovšetkým nedostatočnú odolnosť voči lokálnym ekonomickým otrasom, pričom spoločným poistením vkladov by sa zvýšila odolnosť proti budúcim krízam. Aktuálne sa návrhom nariadenia zaoberá pracovná skupina zriadená Európskou komisiou s názvom *Ad Hoc Working Party on the Strengthening of the Banking Union*, ktorú tvoria zástupcovia všetkých členských štátov. Pozície členských štátov v napredovaní legislatívneho procesu zostávajú nezmenené a naďalej je zložitá najšť spoločné smerovanie Rady EÚ. Niektoré členské štáty podmieňujú technické rokovania k EDIS prijatím opatrení na znižovanie rizík v bankovom sektore a celkovou analýzou hodnotenia vplyvov, na druhej strane niektoré štáty podporujú rýchle vybudovanie tretieho piliera bankovej únie. Väčšina členských štátov zdôrazňuje nevyhnutnosť začatia rokovaní k spoločnému zabezpečovaciemu mechanizmu k jednotnému fondu pre riešenie krízových situácií. Zhoda naďalej chýba v otázke rozsahu pôsobnosti návrhu nariadenia, potreby vytvorenia medzivládnej dohody, regulácie expozícií vplyvu štátneho dlhu, jednotlivých fáz poistenia a mutualizácie DIF atď.

Spustenie prvej fázy sa navrhuje na rok 2017, čo sa javí ako predčasné. V zmysle článku 19 ods. 5 smernice 2014/49/EÚ o systémoch ochrany vkladov (ďalej len „smernica“) Európska komisia predloží do 3. júla 2019 Európskemu parlamentu správu o tom, ako systémy ochrany vkladov fungujúce v EÚ môžu spolupracovať prostredníctvom európskeho systému na predchádzaní rizikám vyplývajúcim z cezhraničných činností a ochrane vkladov pred takýmito rizikami. Vychádzajúc z uvedeného je nevyhnutné najskôr overiť fungovanie národných systémov ochrany vkladov v nadväznosti na implementáciu novej smernice a až následne pristúpiť k ďalšiemu kroku, ktorým je aj EDIS.

Dokončenie bankovej únie je jedným z predpokladov dlhodobej ekonomickej, finančnej a so-

ciálnej stability EÚ. Ambíciou slovenského predsedníctva je dobudovanie jej druhého piliera s dôrazom na diskusiu o zosúladiení požiadaviek na absorpciu strát a rekapitalizáciu úverových inštitúcií v prípade riešenia krízových situácií. Slovenské predsedníctvo bude podporovať napredovanie rokovaní o európskom systéme poistenia vkladov. Dôležitou súčasťou práce bude aj identifikovanie konkrétnych opatrení na znižovanie rizík európskeho bankového sektora. Rovnako podporuje v súčasnosti prebiehajúce práce na podstatnej novelizácii regulačného rámca v oblasti kapitálových požiadaviek na kreditné inštitúcie s cieľom ich zefektívnenia a zosúladienia s bazilejskými štandardmi. Zároveň pozorne sleduje vývoj najnovších regulačných tendencií na úrovni bazilejského výboru (príprava reformného balíka označovaného ako tzv. Bazilej IV – podstatné zmeny v oblasti posudzovania štandardizovaného prístupu ku kreditnému riziku, trhového a operačného riziku atď.) a bude sa zaoberať o to, aby bol dopad navrhovaných zmien pozorne vyhodnotený prostredníctvom kvantitatívnych dopadových štúdií posudzujúcich tento vplyv v kontexte európskeho bankovníctva (t. j. aj na úrovni európskych orgánov dohľadu).

REVÍZIA PROSPEKTOVEJ SMERNICE

Jednou z krátkodobých úloh zadefinovaných v rámci únie kapitálových trhov (CMU) bola aj revízia prospektovej smernice. Konzultačný materiál zverejnila Európska komisia 18. februára 2015 spoločne so Zelenou knihou (Vytváranie únie kapitálových trhov) s termínom na zaslanie pripomienok do 13. mája 2015. Cieľom tejto verejnej konzultácie bolo analyzovať súčasný systém vypracúvania, schvaľovania a používania prospektov cenných papierov, ktoré sa vyžadujú v prípade verejnej ponuky cenných papierov a prijímania cenných papierov na obchodovanie na regulovanom trhu a následné zníženie bariér pri vstupe na kapitálový trh pre všetky typy spoločností, najmä pre malé a stredné podniky. Súčasne je nevyhnutné zachovať potrebnú úroveň ochrany investorov, keďže prospekt cenného papiera je dokument, ktorý má zabezpečiť dostupnosť všetkých potrebných informácií o emitentovi, cennom papieri a verejnej ponuke týchto cenných papierov na jednom mieste s cieľom pomôcť investorom (najmä retailovým) pri rozhodovaní sa o investovaní do týchto cenných papierov.

Návrh prospektového nariadenia, ktorým sa má nahradiť v súčasnosti platná prospektová smernica 2003/71/ES, zverejnila Európska komisia 30. novembra 2015 v nadväznosti na akčný plán CMU. Odtedy sa týmto návrhom zaoberala aj Rada EÚ a Európsky parlament, keďže zámerom bolo do konca júna 2016 dosiahnuť v Rade EÚ tzv. *general approach* a v júli začať trialóg s cieľom uzatvoriť túto kapitolu ešte počas slovenského predsedníctva, teda do konca roka 2016. Rokovanie v Rade EÚ sa podarilo ukončiť podľa plánu a v súčasnosti ešte prebiehajú rokovania na pôde Európskeho parlamentu, pričom hlasovanie vo výboroch prebehlo

v polovici júla 2016, 12. septembra však bude musieť prebehnúť ešte ďalšie hlasovanie. Vzhľadom na to dôjde k posunu plánovaného začiatku trialógov z júla 2016 na koniec septembra 2016, prípadne na október 2016, v závislosti od výsledku rokovaní v Európskom parlamente. Do konca roka by sa mali uskutočniť približne štyri kolá rokovaní medzi Európskou komisiou, Radou EÚ a Európskym parlamentom, výsledkom ktorých by malo byť schválenie nového prospektového nariadenia.

Národná banka Slovenska sa revízií prospektovej smernice aktívne venuje od samého začiatku – vypracovaním a zaslaním odpovedí ku konzultačnému materiálu, spolupracou s MF SR, prácou v príslušných pracovných skupinách ESMA. Od zverejnenia návrhu nariadenia bola okrem toho vytvorená v súvislosti s blížiacim sa slovenským predsedníctvom slovenská prospektová pracovná skupina, v ktorej je okrem Stáleho zastúpenia SR pri EÚ a MF SR zastúpená aj Národná banka Slovenska. Členovia tejto skupiny zabezpečujú všetky rokovania prebiehajúce v Rade a rovnako budú mať na starosti aj práce súvisiace s trialógom, v prípade trialógu už nie z pohľadu členského štátu, ale predsedníckej krajiny.

NARIADENIE O FONDOCH PEŇAŽNÉHO TRHU

Fondy peňažného trhu sú subjektom kolektívneho investovania, ktoré investujú do krátkodobých cenných papierov, a ich hlavným cieľom je zabezpečenie financovania finančných inštitúcií, ale aj štátu. Počas nedávnej finančnej krízy bola ohrozená likvidita a stabilita týchto fondov, a to viedlo k začatiu diskusií o tom, ako zabezpečiť peňažné fondy, aby boli odolnejšie voči krízovým situáciám na finančnom trhu.

Harmonizovaná úprava fondov peňažného trhu je súčasťou medzinárodného úsilia o vytvorenie regulačného rámca pre subjekty tieňového bankovníctva. Jedným z hlavných cieľov predmetnej legislatívnej aktivity je zvýšiť schopnosť fondov peňažného trhu lepšie odolávať tlakom spojeným s vyplácaním výnosov v stresových trhových podmienkach.

Európska komisia zverejnila v roku 2013 návrh nariadenia o fondoch peňažného trhu, ktorý obsahoval návrhy regulácie na zvýšenie ich schopnosti odolávať stresovým trhovým podmienkam, najmä zriadením kapitálovej rezervy, reguláciou štruktúry portfólia, vytvorením rámca znižujúceho závislosť týchto fondov od externých ratingových agentúr a zlepšením ich vnútorného riadenia, najmä v oblasti riadenia rizík, transparentnosti a podávania správ.

V apríli 2015 prijal Európsky parlament pozmeňujúce návrhy k návrhu Európskej komisie, v ktorých navrhol vytvorenie nových druhov fondov peňažného trhu bez povinnosti zachovávať kapitálovú rezervu. Po dlhých rokovaníach bol v júni 2016 na úrovni Rady EÚ schválený kompromisný návrh tohto nariadenia.

Počas slovenského predsedníctva v Rade EÚ sa plánujú uskutočniť rokovania o otvorených

otázkach tohto kompromisného návrhu v rámci trialógov medzi Európskou Komisiou, Radou EÚ a Európskym parlamentom.

NÁVRHY ZMIEN NARIADENÍ O EURÓPSKÝCH FONDOCH RIZIKOVÉHO KAPITÁLU A SOCIÁLNEHO PODNIKANIA

V júli 2016 Európska komisia zverejnila návrhy zmien nariadenia o európskych fondoch rizikového kapitálu č. 345/2013 (EuVECA) a nariadenia o európskych fondoch sociálneho podnikania č. 346/2013 (EuSEF). Návrhy oboch nariadení sú jedným z ďalších krokov Európskej komisie k vytvoreniu únie kapitálových trhov. Sú súčasťou akčného plánu únie kapitálových trhov, ktorého cieľom je podpora investícií, naštartovanie hospodárskeho rastu a tvorba pracovných miest postupným zvyšovaním investícií a diverzifikáciou zdrojov financovania európskych podnikov a dlhodobých projektov. Táto iniciatíva je zároveň súčasťou investičného plánu pre Európu, ktorý poskytuje komplexnú stratégiu na riešenie nedostatku financií ich dodatočnou mobilizáciou.

Návrhy týchto nariadení sú súčasťou celého radu opatrení Európskej komisie na stimuláciu rizikového kapitálu v Európe. Patrí medzi ne využitie rozpočtovej podpory EÚ na prilákanie kapitálu od veľkých inštitucionálnych investorov prostredníctvom európskeho fondu rizikového kapitálu, ako aj podpora národných daňových stimulov rizikového kapitálu na podporu investícií do malých a stredných podnikov a startupov. Európska komisia bude takisto poskytovať technickú pomoc tým členským štátom, ktoré sa rozhodnú rozvíjať trhové financovanie prostredníctvom investovania do fondov rizikového kapitálu.

Počas slovenského predsedníctva sa plánujú začať rokovania o predmetných návrhoch, pričom cieľom je dosiahnuť kompromisný návrh na úrovni Rady EÚ.

NARIADENIE O OZDRAVENÍ A REZOLÚCIÍ CENTRÁLNYCH ZÚČTOVACÍCH PROTISTRÁN

Termín zverejnenia návrhu nariadenia o ozdravení a rezolúcií centrálnych zúčtovacích proti-strán sa zo strany Európskej komisie niekoľkokrát posúval. Pôvodným termínom zverejnenia bol koniec roka 2015. Vzhľadom na globálnu povahu fungovania centrálnych zúčtovacích proti-strán (ďalej len „CCPs“) a na prebiehajúce práce na rámci pre ozdravenie a rezolúciu CCPs v CPMI-IOSCO a FSB (súčasť agendy G20) sa Európska komisia rozhodla svoj návrh pozdržať tak, aby sa dosiahla čo najvyššia konzistentnosť rámca v medzinárodnom meradle. Vo februári 2016 Komisia oznámila nový termín zverejnenia návrhu nariadenia, a to koniec roka 2016. Termín bol nedávno (koncom júna 2016) spresnený na december 2016.

Pre úplnosť možno uviesť, že od roku 2013 do roku 2016 sa uskutočnili štyri expertné stretnutia zástupcov členských štátov, ktorých cieľom bolo diskutovať a dohodnúť sa na obsahu a štruktúre legislatívneho návrhu pri zohľadnení spomína-

ných prác na medzinárodnej úrovni. Neverejný podklad Európskej komisie (vypracovaný DG FISMA) na posledné stretnutie expertnej pracovnej skupiny, ktoré sa konalo 27. júna 2016, obsahuje kľúčové prvky legislatívneho návrhu Európskej komisie, ktoré sa týkajú rezolučných orgánov a rezolučných kolégií pre CCPs, náležitostí ozdravných plánov, rezolučných plánov a hodnotenia riešiteľnosti krízovej situácie CCPs, podmienok včasnej intervencie príslušných orgánov, cieľov, podmienok a hlavných princípov rezolučného konania voči CCPs, rezolučných nástrojov, oceňovania v rezolúcii, právomocí rezolučných orgánov a ochranných opatrení vo vzťahu k akcionárom a veriteľom CCPs.

Zástupcovia SR vrátane expertov za NBS v poslednom období absolvovali niekoľko stretnutí k uvedeným témam, ktoré budú predmetom návrhu nariadenia, aj so zástupcami samotných CCPs.

IMPLEMENTÁCIA TLAC DO EURÓPSKEJ LEGISLATÍVY A NOVELIZÁCIA LEGISLATÍVNEHO RÁMCA PRE MREL

Problematika implementácie štandardu TLAC (*total loss absorbing capacity – celková kapacita absorbovať stratu*), ktorý vypracoval Úrad pre finančnú stabilitu (FSB) a ktorý schválila skupina G20 v novembri 2015, a problematika novelizácie legislatívneho rámca pre minimálnu požiadavku na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL), ktorá je v súčasnosti pokrytá smernicou o ozdravení a riešení krízových situácií bánk BRRD, sú v súčasnosti predmetom diskusií na expertnej úrovni v rámci pracovnej skupiny Európskej komisie. Táto expertná skupina začala svoju činnosť vo februári 2016. Formálny legislatívny návrh na implementáciu TLAC do právneho rámca EÚ a na modifikáciu pravidiel pre MREL sa očakáva v decembri 2016.

Pre úplnosť možno uviesť, že Európska komisia (DG FISMA) zaslala koncom júna 2016 členom pracovnej skupiny neverejný dokument, ktorý obsahuje prvý (predbežný) návrh legislatívnych zmien nariadenia o kapitálových požiadavkách CRR a smernice BRRD, ktorými sa zabezpečí implementácia štandardu TLAC do európskej legislatívy a modifikácia MREL. Princiálnym prístupom je vzájomná integrácia konceptov TLAC a MREL („*gone concern*“ koncepty) a súčasne integrácia ich legislatívnej úpravy s legislatívnou úpravou požiadaviek na vlastné zdroje bánk v CRR („*going concern*“ kapitálová regulácia). Cieľom je vyššia transparentnosť a lepšia technická konzistentnosť kapitálovej regulácie pre globálne systémovo významné banky (G-SIBs), na ktoré sa TLAC výlučne vzťahuje, a pre ostatné banky. Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) paralelne pracuje na expertnej správe pre Európsku komisiu na tému MREL a TLAC, ktorej zverejnenie sa očakáva v októbri 2016 a ktorá tiež môže usmerniť finálny legislatívny návrh.

Národná banka Slovenska podporuje integrovaný prístup Európskej komisie a očakáva od

neho nielen dosiahnutie technickej konzistentnosti kapitálovej regulácie bánk, ale aj výrazné sfunkčnenie MREL v praxi v porovnaní s aktuálne platným legislatívnym stavom.

OCHRANA PRED LEGALIZÁCIOU PRÍJMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI A PRED FINANCOVANÍM TERORIZMU

Národná banka Slovenska vykonáva rizikovo orientovaný a integrovaný výkon dohľadu nad účastníkmi finančného trhu. Jedným z jeho základných cieľov je presadzovať elimináciu rizík v dohliadaných subjektoch. V rámci eliminácie rizík sa zameriava aj na prevenciu legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu, a to v podobe uplatňovania opatrení a usmerení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Výkonom dohľadu a tvorbou metodiky v tejto oblasti prispieva k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu.

Základný legislatívny rámec je určený zákonom č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj zákon č. 297/2008 Z. z.), ktorý vymedzuje pre Národnú banku Slovenska pri výkone dohľadu nad finančným trhom v tejto oblasti jej právomoci a povinnosti. NBS aktívne spolupracuje pri presadzovaní tohto zákona s Finančnou spravodajskou jednotkou Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorá pôsobí v rámci Ministerstva vnútra SR.

V súčasnom období prebiehajú prípravné práce návrhu zákona (novelizácia zákona č. 297/2008) v nadväznosti na transpozíciu smernice 2015/849/EÚ o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu. Európska komisia 5. júla 2016 zverejnila návrh novely tejto smernice, rámci ktorej boli navrhnuté základné oblasti, ktoré budú predmetom regulácie.

Medzi tieto základné oblasti patrí najmä rozšírenie okruhu povinných osôb podľa zákona č. 297/2008 Z. z. o poskytovateľov, ktorí sa predovšetkým profesionálne zaoberajú zmenárenskými službami medzi virtuálnou menou a „fiat menou“, a o poskytovateľov peňažníkových služieb slúžiacich na úschovu virtuálnych mien, o zavedenie definície virtuálnych mien, posilnenie spolupráce finančných spravodajských jednotiek na medzinárodnej úrovni, spresnenie funkčnosti registra konečných užívateľov výhod, harmonizáciu prístupu k vysokorizikovým tretím krajinám a pod.

V rámci predsedníctva SR v Rade EÚ Národná banka Slovenska aktívne spolupracuje s Ministerstvom financií SR vo forme účasti expertov na rokovaniach v pracovných skupinách, prípadne v podobe poradného a podporného orgánu pri príprave odborných stanovísk. Naplánované rokovania k téme prevencie pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu sa budú realizovať za aktívnej účasti NBS.

NOVELIZÁCIA MOTOROVEJ SMERNICE (MID)

V súvislosti s rozhodnutím C-162/13 vo veci Damijan Vnuk vs Zavarovalnica Triglav Súdny dvor EÚ objasnil rozsah smernice 72/166/EHS o poistení motorových vozidiel. Prípado sa týkal nehody traktora na súkromnom pozemku. Slovinský občan Damijan Vnuk, zamestnanec farmy, bol poranený príviesom traktora, ktorý sa pohyboval iba po hospodárskom priestore farmy. D. Vnuk požadoval náhradu škody od poisťovateľa vozidla. Prvo- a druhostupňový národný súd žalobu zamietol z dôvodu, že traktor nebolo použité ako vozidlo na verejnej komunikácii, ale skôr ako pracovný stroj. Slovinský najvyšší súd v rámci konania o dovolaní postúpil vec Súdnemu dvoru EÚ na určenie, či okolnosti nehody spadali do rámca povinnosti poistiť „používanie vozidla“, ako je stanovené v článku 3 ods. 1 smernice 72/166/ES. Súdný dvor Európskej únie rozhodol, že „článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontroly povinnosti poistenia tejto zodpovednosti sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „používanie vozidla“ v tomto článku sa vzťahuje na akékoľvek použitie vozidla, ktoré je v súlade s normálnou funkciou tohto vozidla. Tento pojem sa teda môže vzťahovať aj na pohyb traktora na dvore farmy s cieľom posunúť prívies pripojený k tomuto traktoru do stodoly, ako v tomto prípade. Rozhodnutie súdneho dvora tak zásadným spôsobom vyložilo rozsah pôsobnosti smernice v dvoch smeroch. Jednak zodpovednosť

za škodu spôsobenú motorovým vozidlom má byť hrazená z poistenia zodpovednosti z prevádzky vozidla aj pri každom obvyklom využití vozidla, a teda nielen pri jeho používaní v súvislosti s dopravou. Zároveň nie je podstatné, či sa vozidlo pohybovalo po verejných komunikáciách.

V nadväznosti na rozhodnutie súdneho dvora vznikla odôvodnená obava členských štátov, že by sa pôsobnosť smernice mohla zásadne rozšíriť o také typy vozidiel, ktoré doteraz nespádali pod rámec poistenia (napr. samohybné priemyselné vysávače, elektrické samohybné hračky, poľnohospodárske stroje atď.), a na prevádzku vozidiel mimo verejných komunikácií a na iné účely, ako je doprava (napr. automobilové preteky na uzavretých súkromných tratiach atď.). Ide o zásadnú otázku aj z pohľadu oprávnenia členských štátov vyňať určité typy vozidiel z pôsobnosti smernice s prihliadnutím na povinnosť odškodnenia obetí nehôd záručným fondom v príslušnom členskom štáte, ktoré týmto vyňatím nesmú byť obmedzené. Európska komisia v tejto súvislosti iniciovala diskusiu o potrebe novelizácie motorovej smernice, pričom práve počas slovenského predsedníctva by sa mohli začať oficiálne rokovania o návrhu novelizačných ustanovení smernice. Keďže Európska komisia v júni 2016 zadala vypracovanie dopadovej štúdie týkajúcej sa rozšírenia smernice, začatie rokovaní aj za účasti expertov z NBS možno očakávať najskôr v druhej polovici slovenského predsedníctva.

*Článok pripravili pracovníci odboru regulácie
Národnej banky Slovenska*

I N F O R M Á C I E

Zlepšenie odolnosti bankového systému eurozóny

Z výsledkov záťažových testov uskutočnených na úrovni celej EÚ vyplýva zlepšenie odolnosti bánk v eurozóne. Celkové očakávania dohľadu týkajúce sa výšky kapitálu sa oproti roku 2015 výrazne nemenia.

Na záťažovom teste 51 bánk v celej EÚ koordinovanom Európskym orgánom pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) sa zúčastnilo 37 významných inštitúcií, ktoré patria pod priamy dohľad ECB a predstavujú približne 70 % bankových aktív v eurozóne. Výsledky záťažového testu zverejnila EBA na svojej internetovej stránke 29. júla. 37 bánk pod priamym dohľadom ECB vstupovalo do testu s priemerným koeficientom vlastného kapitálu Tier 1 (CET1) na úrovni 13 %, čo predstavuje zlepšenie oproti hodnote 11,2 % v záťažovom teste EÚ v roku 2014.

V nepriaznivom scenári došlo k priemernému zníženiu kapitálu o 3,9 percentuálneho bodu, čo je výraznejší úbytok než 2,6 percentuálneho bodu v záťažovom teste z roku 2014. Príčinou bola okrem iného prísnejšia metodika záťažového testu a negatívnejší nepriaznivý scenár, ktorý tak ako v predchádzajúcom teste pokrýval trojročné obdobie

a vychádzal z predpokladu statickej súvahy. Vďaka vyššej úrovni kapitálu a ďalším zlepšeniam zaznamenaným od roku 2014 bol však výsledný priemerný koeficient CET1 v nepriaznivom scenári napriek tomu vyšší (9,1 % oproti 8,6 % v roku 2014).

Až na jednu výnimku je výška kapitálu CET1 vo všetkých bankách výrazne nad referenčnou hodnotou 5,5 % použitou v roku 2014 v hypotetickom nepriaznivom scenári. To poukazuje na solídnu celkovú úroveň kapitálu v bankách, ktoré sa podrobili záťažovým testom pod vedením EBA.

Hoci účelom záťažového testu nie je určiť, ktoré banky test zvládli a ktoré nie, jeho výsledky budú ako jeden z viacerých vstupných faktorov nemechanickým spôsobom zohľadnené pri určovaní kapitálu druhého piliera v rámci celkového procesu preskúmania a hodnotenia ECB.

Viac informácií sa nachádza na stránke ECB www.bankingsupervision.europa.eu/about/ssmexplained/html/stress_test_FAQ.sk.html a na stránke EBA www.eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/eu-wide-stress-testing/2016

Zdroj: Z tlačovej správy ECB.